

พฤติกรรมการออมเงินของกลุ่มคนวัยทำงานในจังหวัดปทุมธานี

MONEY SAVING BEHAVIOR OF WORKING AGE

IN PATHUM THANI PROVINCE

ชนนิกานต์ ชูเสน

สาขาการเงินและการธนาคาร คณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยรามคำแหง

ผู้รับผิดชอบบทความ

Chonnikan Chusan

E-mail: chs.chonnik@gmail.com

Faculty of Business Administration Program in Finance and Banking, Ramkhamhaeng University

Corresponding author

บทคัดย่อ

การศึกษาเรื่อง พฤติกรรมการออมเงินของกลุ่มคนวัยทำงานในจังหวัดปทุมธานี มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษา พฤติกรรมการออมเงินของกลุ่มคนวัยทำงานในจังหวัดปทุมธานี ได้แก่ ด้านทัศนคติการออม ด้านความรู้ความเข้าใจ การออม ด้านวัตถุประสงค์ในการออม ด้านลักษณะการออม ด้านรูปแบบการออม

ประชากรกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้คือ กลุ่มคนวัยทำงานในจังหวัดปทุมธานี จำนวน 400 คน เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล คือ แบบสอบถาม ดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทางคอมพิวเตอร์ หาค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD)

ผลการวิจัยพบว่า กลุ่มคนวัยทำงานที่ตอบแบบสอบถามทั้งหมด จำนวน 400 คน ส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง จำนวน 278 คน คิดเป็นร้อยละ 69.50 มีอายุ 25-35 ปี จำนวน 208 คน คิดเป็นร้อยละ 52.00 มีการศึกษาระดับปริญญาตรี จำนวน 293 คน คิดเป็นร้อยละ 73.25 มีสถานภาพโสด จำนวน 281 คน คิดเป็นร้อยละ 70.25 อาชีพ พนักงานบริษัทเอกชน/ลูกจ้าง จำนวน 195 คน คิดเป็นร้อยละ 48.75 มีรายได้ต่อเดือน 15,001 - 20,000 บาท จำนวน 117 คน คิดเป็นร้อยละ 29.25 มีค่าใช้จ่ายต่อเดือน ไม่เกิน 15,000 บาท จำนวน 185 คน คิดเป็นร้อยละ 46.25

ผลการวิจัยพบว่า พฤติกรรมการออมเงินของกลุ่มคนวัยทำงานในจังหวัดปทุมธานี โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านที่อยู่ในระดับมากที่สุด คือ ด้านทัศนคติการออม และด้านที่อยู่ในระดับมาก คือ ด้านวัตถุประสงค์ในการออม ด้านความรู้ความเข้าใจการออม และด้านลักษณะการออม ตามลำดับ และด้านที่อยู่ในระดับปานกลาง คือ ด้านรูปแบบการออม

คำสำคัญ: พฤติกรรมการออมเงิน, กลุ่มคนวัยทำงาน

ABSTRACT

The Research of Money Saving Behavior of Working Age in Pathum Thani Province. The objective is to study Money Saving Behavior of Working Age in Pathum Thani Province. The factors of research include Attitude of saving, Knowledge understanding of saving, Objectives of saving, Style of saving, Model of saving.

The sample used in this research amount of 400 peoples. The questionnaire was instrument of this research. Data was analyzed by used SPSS for Social Science Research. The statistics were percentage, minimum, maximum, mean and standard deviation.

The result found that 1) The working age all respondents 400 peoples. Most are female 278 peoples representing 69.50%. Most are aged 25-35 years old 208 peoples representing 52.00%. Most are education level bachelor degree 293 peoples representing 73.25%. Most are single status 281 peoples representing 70.25%. Most are occupation private employees/employee 195 peoples representing 48.75%. Most are income per month 15,001 - 20,000 baht 117 peoples representing 29.25%. Most are expenses per month no more than 15,000 baht 185 peoples representing 46.25%.

The result found that Money Saving Behavior of Working Age in Pathum Thani Province overall is at a high level. Considering each side, then that side is the highest level of Attitude of saving. The side high level of Objectives of saving, Knowledge understanding of saving, Style of saving respectively and side medium level of Model of saving.

Keyword: Money Saving Behavior, Working Age

บทนำ

ปัญหาเศรษฐกิจไม่ว่าในเรื่องมีรายได้ไม่พอเพียง มีหนี้สิน ไม่มีงานทำ ข้าราชการมีเงินแต่ไม่รู้จักลงทุนอะไร เรื่องเหล่านี้ล้วนเป็นเรื่องของชีวิตประจำวัน ซึ่งตามหลักการทั่วไปปัญหาเศรษฐกิจจะต้องแก้ไขด้วยมาตรการทางเศรษฐกิจเท่านั้น แต่เมื่อพิจารณาอย่างลึกซึ้งแล้วจะเห็นว่ามาตรการทางเศรษฐกิจนั้นเป็นเพียงเงื่อนไขที่จำเป็นแต่อาจไม่เพียงพอ เพราะมาตรการทางเศรษฐกิจอย่างเดียวอาจไม่ใช่ทางออกสำหรับปัญหาเศรษฐกิจ มาตรการด้านอื่น ๆ จำเป็นต้องมีบทบาทสำคัญอื่นร่วมในการแก้ไขปัญหาเศรษฐกิจด้วย ตัวอย่างที่ชัดเจนที่สุดก็คือเรื่อง การออมเงิน ในทางเศรษฐศาสตร์นั้น หมายถึง เงินรายได้ของบุคคลส่วนที่มีได้นำไปใช้จ่าย เพื่อการบริโภค และรายได้ส่วนที่ออมไว้ อาจนำไปลงทุนเพื่อให้เกิดประโยชน์แก่เจ้าของและระบบเศรษฐกิจ เป็นการเก็บเงินไว้สำหรับการใช้จ่ายในวันข้างหน้า เพื่อซื้อสิ่งที่ต้องการตามที่ได้อ้างอิงประสงค์และวางแผนไว้ เงินออมมีบทบาทที่สำคัญในการทำงานของระบบเศรษฐกิจระดับมหภาคและการมีฐานะทางเศรษฐกิจที่มั่นคงของบุคคล ในระบบเศรษฐกิจระดับมหภาคหากเศรษฐกิจไม่มีเงินออมไม่เพียงพอต่อการลงทุนตามใจหวังของเศรษฐกิจนั้นแล้ว ก็จำเป็นต้องพึ่งเงินทุนจากนอกเศรษฐกิจ เช่น การหาเงินทุนจากต่างประเทศในรูปของการกู้และเงินลงทุนต่างประเทศ เป็นต้น ซึ่งการพึ่งพิงเงินทุนจากต่างประเทศถือเป็นการบ่งบอกว่ามีเงินออมไม่เพียงพอต่อการลงทุน เงินออมจึงถือเป็นเรื่องสำคัญอย่างยิ่ง

ของทุกเศรษฐกิจเป็นที่ทราบกันดีว่ามาตรการเศรษฐกิจสำคัญจะช่วยให้เกิดการออมของประเทศที่มาจากภาคประชาชน องค์กรเอกชน และรัฐบาล

ในยุคนี้ปฏิเสธไม่ได้เลยว่าผู้คนส่วนใหญ่ หันมาให้ความสำคัญกับการเก็บออมเงินกันมากยิ่งขึ้น เนื่องด้วยปัญหาภาวะเศรษฐกิจไปจนถึงการมองอนาคตในภายหน้า เกี่ยวกับค่าใช้จ่ายที่จำเป็นต่อการดำรงชีวิต ซึ่งการออมเงินมีหลายปัจจัยและหลายเหตุผลที่ทำให้คนหันมาออมเงินกันมากยิ่งขึ้น คนเราทุกคนย่อมอยากมีความมั่นคงทางการเงินในอนาคต มีเงินใช้หลังเกษียณ ซึ่งการที่มีชีวิตที่สุขสบายและมีหลักประกันทางการเงินที่มั่นคงในอนาคตนั้น จำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องมีการวางแผนทางการเงินและมีวินัยทางการเงินที่ดี จึงควรเริ่มสร้างนิสัยรักการออมและการใช้จ่ายเงินตามความจำเป็นไม่ใช้จ่ายฟุ่มเฟือย ตั้งแต่วัยเด็ก พอเมื่อเข้าสู่ช่วงวัยทำงานมีการบริหารจัดการสรรการใช้เงินให้เพียงพอ และมีการออมเงินตามเป้าหมายที่ตั้งไว้ การวางแผนทางการเงินให้มีเงินออมสะสมจึงเป็นแนวคิดสำคัญที่จะทำให้สามารถดำเนินไปในแต่ละช่วงชีวิตได้อย่างดี มีสุขภาพทางการเงินที่ดี สมการออมเงินที่ดี คือ รายได้ - เงินออม = รายจ่าย เป็นการหักเงินออมไว้ก่อน ที่เหลือจึงนำไปใช้จ่าย เพื่อกันเงินสำหรับการเก็บออมอย่างสม่ำเสมอในแต่ละเดือน

ท่ามกลางสถานการณ์เศรษฐกิจ สถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) ในปัจจุบันส่งผลกระทบต่อทุกภาคส่วน หลายบริษัทปิดตัวลงและมีการเลิกจ้างงาน อัตราการว่างงานสูงขึ้น เศรษฐกิจโลกผันผวน ราคาน้ำมันปรับตัวสูงขึ้น ซึ่งท่ามกลางวิกฤตต่าง ๆ นี้และความไม่แน่นอนทางรายได้ที่จะเกิดขึ้นในอนาคต ทำให้กลุ่มคนวัยทำงานเริ่มหันมาสนใจการออมเงินกันมากขึ้น เพราะการมีเงินเก็บออมถือเป็นการลดความเสี่ยงเรื่องการเงินได้ ซึ่งการออมจะเกิดขึ้นได้เมื่อมีรายได้มากกว่าค่าใช้จ่ายตามปกติแล้วรายได้ของกลุ่มคนวัยทำงานมักอยู่ในรูปแบบของเงินเดือน ค่าจ้างหรือรายได้อื่น ๆ และเมื่อมีรายได้ก็มักจะนำไปใช้จ่ายในชีวิตประจำวันของแต่ละบุคคล แต่ช่วงชีวิตวัยทำงานนั้นไม่ได้ยืนยาว อาจมีเหตุฉุกเฉินที่ไม่คาดคิดเกิดขึ้นได้ เช่น การถูกเลิกจ้างงานกะทันหัน ทำให้ขาดรายได้ กลุ่มคนวัยทำงานหลายคนจึงตั้งใจเก็บออมเมื่อเริ่มต้นทำงานหรือเมื่อเริ่มมีรายได้ ซึ่งแต่ละบุคคลก็จะมีวัตถุประสงค์การออม รูปแบบการออมที่แตกต่างกัน

การศึกษาพฤติกรรมการออมเงินของกลุ่มคนวัยทำงานในจังหวัดปทุมธานี เป็นการศึกษาพฤติกรรมของแต่ละบุคคลในการเก็บออม ว่าบุคคลมีทัศนคติ ความรู้ความเข้าใจ วัตถุประสงค์ในการออม รวมถึงลักษณะและรูปแบบการออมอย่างไร เนื่องจากการออมเป็นสิ่งสำคัญต่อการดำรงชีวิตท่ามกลางความไม่แน่นอนในสถานการณ์ปัจจุบัน โดยข้อมูลที่ได้จากการศึกษาวิจัยสามารถนำไปใช้เป็นแนวทางกำหนดพฤติกรรมการออมในอนาคต การสร้างองค์ความรู้ให้เห็นคุณค่าของการออมการเข้าใจและสร้างวินัยการออม เป็นการวางแผนทางการเงินให้กับตนเอง เพื่อสร้างหลักประกันในชีวิตวัยทำงานและความไม่มั่นคงทางการเงินได้

วัตถุประสงค์การวิจัย

เพื่อศึกษาพฤติกรรมการออมเงินของกลุ่มคนวัยทำงานในจังหวัดปทุมธานี

ขอบเขตของการวิจัย

การศึกษาวิจัยในครั้งนี้เป็นการศึกษาเกี่ยวกับพฤติกรรมการออมเงินของกลุ่มคนวัยทำงานในจังหวัดปทุมธานี โดยการวิจัยมีขอบเขตการวิจัย ดังหัวข้อต่อไปนี้

ขอบเขตด้านเนื้อหา

ตัวแปรอิสระ คือ ปัจจัยส่วนบุคคลของกลุ่มคนวัยทำงานในจังหวัดปทุมธานี ได้แก่ เพศ อายุ ระดับการศึกษา สถานภาพ อาชีพ รายได้ต่อเดือน ค่าใช้จ่ายต่อเดือน

ตัวแปรตาม คือ พฤติกรรมการออมเงินของกลุ่มคนวัยทำงานในจังหวัดปทุมธานี ได้แก่ ด้านทัศนคติการออม ด้านความรู้ความเข้าใจการออม ด้านวัตถุประสงค์ในการออม ด้านลักษณะการออม ด้านรูปแบบการออม

ขอบเขตด้านประชากร

ในการศึกษาวิจัยพฤติกรรมการออมเงินของกลุ่มคนวัยทำงานในจังหวัดปทุมธานี ในครั้งนี้ผู้วิจัยไม่ทราบจำนวนประชากร จึงกำหนดกลุ่มตัวอย่าง โดยคำนวณจากสูตรไม่ทราบจำนวนแน่นอนประชากร ของ W.G. Cochran สัดส่วนของประชากรที่ต้องการสุ่มตัวอย่างเป็นร้อยละ 50 จากประชากรทั้งหมด กำหนดระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 95 และระดับนัยสำคัญ 0.05 จำนวน 400 คน

ขอบเขตด้านระยะเวลา

การดำเนินการศึกษาวิจัยใช้ระยะเวลาในการเก็บรวบรวมข้อมูลและวิเคราะห์ข้อมูล ระหว่างเดือนมีนาคม ถึงเดือนเมษายน พ.ศ. 2565

ประโยชน์ที่ได้รับจากการวิจัย

1. เพื่อให้ทราบถึงพฤติกรรมการออมเงินของกลุ่มคนวัยทำงานในจังหวัดปทุมธานี
2. สามารถนำผลการวิจัยไปเป็นแนวทางการกำหนดพฤติกรรมการออมในอนาคต การสร้างองค์ความรู้ให้เห็นคุณค่าของการออม การเข้าใจและสร้างวินัยการออม เพื่อเป็นการวางแผนทางการเงินให้กับตนเอง
3. เพื่อเป็นความรู้ให้แก่ผู้ที่สนใจจะศึกษาพฤติกรรมการออมเงินของกลุ่มคนวัยทำงาน ในจังหวัดปทุมธานี

กรอบแนวคิดในการวิจัย

ตัวแปรอิสระ

ปัจจัยส่วนบุคคล

1. เพศ
2. อายุ
3. ระดับการศึกษา
4. สถานภาพ
5. อาชีพ
6. รายได้ต่อเดือน
7. ค่าใช้จ่ายต่อเดือน

ตัวแปรตาม

พฤติกรรมการออมเงินของ

กลุ่มคนวัยทำงานในจังหวัดปทุมธานี

1. ด้านทัศนคติการออม
2. ด้านความรู้ความเข้าใจการออม
3. ด้านวัตถุประสงค์ในการออม
4. ด้านลักษณะการออม
5. ด้านรูปแบบการออม

แนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับพฤติกรรม

Allen & Santrock (1993) พฤติกรรม (Behavior) หมายถึง กิริยาอาการต่าง ๆ ที่มนุษย์ได้แสดงออก หรือทุก ๆ สิ่ง ที่บุคคลทำซึ่งสามารถสังเกตได้โดยตรง หรืออยู่ในกระบวนการทางจิตใจ ได้แก่ ความคิด ความรู้สึก และแรงขับ ที่เป็นประสบการณ์ของแต่ละบุคคลที่ไม่สามารถจะสังเกตได้โดยตรง

ลักษณะ สรีรวัฒน์ (2544) ได้ให้ความหมายของพฤติกรรมในมนุษย์ไว้ว่า คือ การกระทำ หรือกิริยาที่แสดงออกมาทางร่างกาย กล้ามเนื้อ สมอง ในทางอารมณ์ ความคิด และความรู้สึก พฤติกรรมเป็นผลจากการตอบสนองต่อสิ่งเร้า เมื่อมีสิ่งใดมากระตุ้นจะทำให้มีการตอบสนองทันที

แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับการออม

Katona (1975) เสนอทฤษฎีเกี่ยวกับการออมที่เป็นการผสมผสานระหว่างแนวคิดทางเศรษฐศาสตร์ กับจิตวิทยาว่า การออมของคนเรานั้นขึ้นอยู่กับปัจจัยสองประการคือ การออมขึ้นอยู่กับความสามารถในการออม และความตั้งใจในการออม หมายความว่า ผู้ที่สามารถมีเงินออมได้ ก็ยังจำเป็นต้องมีความตั้งใจที่จะออม ถึงจะมีเงินออม และในทางกลับกันผู้ที่มีความตั้งใจจะออม ก็ยังจำเป็นต้องมีความสามารถในการออมถึงจะมีเงินออมได้ ความสามารถในการออมประกอบด้วยรายรับ โครงสร้างสถาบันทางการเงินหรือผลิตภัณฑ์ทางการเงิน การควบคุมตนเอง และการกำหนดเป้าหมายอนาคต ในขณะที่เดียวกันความตั้งใจในการออมก็มีความสำคัญรอบไปถึงทัศนคติ แรงจูงใจ และการรับรู้ความสามารถของตนเองที่จะทำให้สำเร็จตามเป้าหมาย

พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. 2554 กล่าวถึงความหมายของคำว่าออมว่าหมายถึง เก็บหอมรอมริบ เช่น ออมทรัพย์ ออมสิน

ศูนย์คุ้มครองผู้ใช้บริการทางการเงิน ธนาคารแห่งประเทศไทย ได้ให้ความหมายการออมไว้ว่า การออมเป็นการจัดสรรรายได้ส่วนหนึ่งเก็บสะสมไว้เพื่อวัตถุประสงค์ต่าง ๆ เช่น เพื่อใช้ในยามฉุกเฉินในอนาคต เพื่อใช้ในการใช้จ่ายต่าง ๆ ซึ่งการออมส่วนใหญ่จะอยู่ในรูปแบบที่มีความเสี่ยงต่ำ และได้ผลตอบแทนที่ไม่สูงมาก หากเทียบกับการลงทุน เช่น การฝากออมทรัพย์ การฝากประจำ การซื้อสลากออมทรัพย์

สมโภชน์ ธนาภักทร (2539) การออม หมายถึง ส่วนแตกต่างระหว่างรายได้และรายจ่ายเพื่อการบริโภค ประชาชนทั่วไปจะมีพฤติกรรมในการออมแตกต่างกันไป ขึ้นอยู่กับปัจจัยหลายอย่าง เช่น วัฏจักรชีวิต ขนาดของครัวเรือน นอกจากนี้ประเภทของการออมก็ไม่เหมือนกัน เช่น การลงทุนในหุ้น การฝากธนาคาร การเล่นแชร์ ซึ่งขึ้นอยู่กับผู้ออมว่ามีทัศนคติต่อการออมในแต่ละประเภท

สุพพดา ปิยะเกสิน (2546) การออม หมายถึง พื้นฐานของการวางแผนทางการเงินส่วนบุคคลเพื่อป้องกันการมีรายจ่ายฉุกเฉิน เป็นการสะสมเงินไว้ใช้จ่ายในยามที่มีปัญหาเกี่ยวกับรายได้เกิดขึ้น เช่น การมีรายได้ลดลง รายได้ไม่เพียงพอต่อรายจ่ายที่เพิ่มสูง เป็นต้น

ข้อมูลเกี่ยวกับจังหวัดปทุมธานี

จังหวัดปทุมธานีมีจำนวนประชากรทั้งสิ้น 1,190,060 คน จำแนก เป็นชาย 563,851 คน เป็นหญิง 626,209 คน จำนวนประชากรชายคิดเป็นร้อยละ 47.38 ของประชากรทั้งหมด ประชากรหญิงคิดเป็นร้อยละ 52.62 ของประชากรทั้งหมด (ข้อมูล ณ ปี 2564 จากสถิติประชากรทางการทะเบียนราษฎรสำนักบริหารการทะเบียน กรมการปกครอง)

ด้านอุตสาหกรรมของจังหวัดปทุมธานี นับได้ว่าเป็นจังหวัดมีศักยภาพค่อนข้างสูง เนื่องจากการขยายตัวจากโรงงานอุตสาหกรรมในจังหวัดใกล้เคียงมาลงทุน และอุตสาหกรรมเองมีการขยายตัวตามความต้องการสินค้าของตลาดโลกและตลาดในประเทศ จำนวนโรงงานอุตสาหกรรมในจังหวัดปทุมธานี มีจำนวนทั้งสิ้น 3,347 แห่ง อุตสาหกรรมที่มีมูลค่าสูงในจังหวัดปทุมธานี ได้แก่ อุตสาหกรรมประเภทไฟฟ้าหรือชิ้นส่วนอิเล็กทรอนิกส์ต่าง ๆ กำลังแรงงานเฉลี่ยปัจจุบันในส่วนของผู้ปฏิบัติงาน มีจำนวน 954,073 คน

งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ศิริพร โสมคำภา, อนันธิตรา คอนบรรเทา, อนุชิตา เพชรพิมูล, คุณัญญา เบญจวรรณ, พิมพ์ภา วงศ์ทองแก้ว และวรรณพรรณ รักษ์ชน (2559) ศึกษาเรื่องปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมการออมของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษา จังหวัดกำแพงเพชร ผลการวิจัยพบว่า มีนักเรียนไม่ออมเงิน จำนวน 330 คน คิดเป็นร้อยละ 78.20 ความคิดเห็นเกี่ยวกับการออมของนักเรียนอยู่ในระดับปานกลาง ค่าเฉลี่ย 3.30 นักเรียนจะออมเงินตามโอกาส คือ มีมากออมมาก มีน้อยออมน้อย อยู่ในระดับมาก ค่าเฉลี่ย 3.93 โดยออมเงินกับธนาคารพาณิชย์หรือธนาคารเฉพาะกิจ อยู่ในระดับมาก ค่าเฉลี่ย 4.44 ในอนาคตจะออมเงินด้วยการลงทุน เชื่อทองคำเก็บ อยู่ในระดับมาก ค่าเฉลี่ย 3.98 โดยปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการออมของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษามากที่สุด ได้แก่ พฤติกรรมการออมของครอบครัว อยู่ในระดับมาก ค่าเฉลี่ย 4.02 และภายหลังการเข้าร่วมโครงการนักเรียนนมพฤติกรรมการออมสูงขึ้น พบว่า อยู่ในระดับมาก ค่าเฉลี่ย 4.01 วัตถุประสงค์ของการออมของนักเรียน มีระดับความคิดเห็นอยู่ในระดับปานกลาง ค่าเฉลี่ย 3.33

ชนกิจ บุญลือ และเฉลิมพร เย็นเยือก (2561) ศึกษาเรื่อง ปัจจัยที่ส่งผลต่อความพึงพอใจในการออมเงินของประชาชนในจังหวัดปทุมธานี ผลจากการวิจัยพบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง จำนวน 255 คน (ร้อยละ 63.70) มีอายุ 20-25 ปี จำนวน 123 คน (ร้อยละ 30.80) มีอาชีพ พนักงานเอกชน จำนวน 167 คน (ร้อยละ 41.80) มีสถานภาพโสด จำนวน 256 คน (ร้อยละ 64.00) มีระดับการศึกษาปริญญาตรี จำนวน 231 คน (ร้อยละ 57.80) และมีรายได้เฉลี่ยต่อเดือน 20,000 - 30,000 คน จำนวน 139 คน (ร้อยละ 34.80) ผู้ตอบแบบสอบถามมีความคิดเห็นต่อปัจจัยการออมเงิน โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.95$) โดยเรียงลำดับจากมากไปน้อยในแต่ละด้าน ดังนี้ ด้านทัศนคติและด้านสถานะเศรษฐกิจ ($\bar{X} = 3.95$) ด้านความรู้ความเข้าใจในการออมเงิน ($\bar{X} = 3.92$) ด้านพฤติกรรมการออม ($\bar{X} = 3.92$) ด้านการรับรู้ข้อมูลการออม ($\bar{X} = 3.61$) และด้านรูปแบบในการออม ($\bar{X} = 3.53$) และความพึงพอใจในการออมอยู่ในระดับมาก ผลการทดสอบสมมติฐานพบว่า ปัจจัยลักษณะทางประชากรศาสตร์ พบว่า เพศ อายุ อาชีพ สถานภาพ และระดับการศึกษาที่แตกต่างกันส่งผลต่อความพึงพอใจในการออมเงินของประชาชนในจังหวัดปทุมธานี ได้แก่ ด้านความรู้ความเข้าใจในการออมเงิน ด้านสถานะเศรษฐกิจ ด้านทัศนคติ และด้านพฤติกรรมการออม มีความสัมพันธ์ต่อความพึงพอใจในการออมเงินของประชาชนในจังหวัดปทุมธานีอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 โดยมีอำนาจในการพยากรณ์ร้อยละ 60.90

กมลวันชัย มีถาวร (2562) ศึกษาเรื่อง ทักษะการออมและรูปแบบการออมของข้าราชการครูกลุ่มเจนเนอร์ชั่นเอ็กซ์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 9 ผลการศึกษาพบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง อายุระหว่าง 39-44 ปี อายุการทำงานระหว่าง 1-10 ปี สถานภาพสมรส ระดับการศึกษาสูงสุดปริญญาตรี รายได้เฉลี่ยต่อเดือน 15,000-20,000 บาท จำนวนสมาชิกในครอบครัว 3-5 คน เลือกรูปแบบการออมโดยการนำเงินไปฝากธนาคาร ในสัดส่วนที่มากที่สุด มีวัตถุประสงค์การออมเพื่อให้หลังเกษียณ โดยเริ่มออมเงินตั้งแต่อายุ 21-30 ปี มีการออมเฉลี่ยต่อเดือนอยู่ที่ 500-1,000 บาท มีความถี่ในการออม จำนวน 11-20 ครั้ง/ปี โดยกลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เลือกออมกับธนาคารกรุงไทยมากที่สุด ด้านทักษะการออม ประกอบด้วย ความรู้การออม พฤติกรรมการออม และด้านทัศนคติการออม ผลการศึกษาพบว่า ความรู้ในการออมและพฤติกรรมการออมของกลุ่มตัวอย่างอยู่ในระดับมาก ส่วนทัศนคติในการออมของกลุ่มตัวอย่างอยู่ในระดับมากที่สุด

บุญทรา ฐรภัทเกียรติกุล (2562) ศึกษาเรื่อง สภาวะการออมของประชาชนเพื่อการเตรียมความพร้อมก่อนวัยสูงอายุ ผลการศึกษา พบว่า 1) สภาวะการออมของประชาชนเพื่อเตรียมความพร้อมก่อนวัยผู้สูงอายุในภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุด คือ การมีความรู้เกี่ยวกับทักษะอาชีพที่เหมาะสมกับวัยผู้สูงอายุ รองลงมาคือด้านการบริหารการเงินในครอบครัว และด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด คือ การมีความรู้เรื่องการออมเพื่อหารายได้เพิ่ม 2) สภาพการจัดการการออมในภาพรวม พบว่า อยู่ในระดับมาก ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุด คือ ด้านรายได้และรายจ่าย รองลงมา คือ ด้านการตระหนักถึงความสำคัญของการออม และด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ด้านสวัสดิการ และ 3) ปัจจัยด้านสถานการณ์และลักษณะการออม ทัศนคติและพฤติกรรมอิทธิพลต่อสภาวะการออมของประชาชนเพื่อเตรียมความพร้อมก่อนวัยผู้สูงอายุ โดยผลการศึกษาระดับปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการจัดการออม ด้านสถานการณ์และลักษณะการออม พบว่า ภาพรวมระดับสภาพการจัดการการออมด้านสถานการณ์และลักษณะการออมอยู่ในระดับมาก

ณัชร อธิรัตนโชติ (2564) ศึกษาเรื่อง พฤติกรรมการออมของบุคลากรสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน ผลการวิเคราะห์พฤติกรรมกรรมการออมของบุคลากรสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน โดยภาพรวมมีระดับความคิดเห็นอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า พฤติกรรมการออมของบุคลากรสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน ด้านพฤติกรรมการออมเงิน และด้านวัตถุประสงค์ในการออมเงิน มีระดับความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก ตามลำดับ ส่วนด้านรูปแบบในการออมเงิน และด้านบุคคลที่มีส่วนในการตัดสินใจในการออมเงิน มีระดับความคิดเห็นอยู่ในระดับปานกลาง ตามลำดับ

วิธีการดำเนินการวิจัย

ดำเนินการวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative Research Approach) โดยใช้การวิจัยแบบสำรวจ (Survey Research) และใช้วิธีเก็บข้อมูลด้วยแบบสอบถาม (Questionnaire)

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ในการวิจัยครั้งนี้ คือ กลุ่มคนวัยทำงานในจังหวัดปทุมธานี

กลุ่มตัวอย่าง เนื่องจากประชากรมีขนาดใหญ่และไม่สามารถทราบจำนวนประชากรได้ ผู้วิจัยจึงได้ใช้วิธีการคำนวณขนาดตัวอย่างด้วยวิธีการใช้สูตรซึ่งไม่สามารถทราบจำนวนแน่นอนของประชากร W.G. Cochran (1953)

โดยผู้วิจัยต้องการสุ่มตัวอย่างเป็นร้อยละ 50 หรือ 0.50 จากประชากรทั้งหมด กำหนดระดับความเชื่อมั่น ร้อยละ 95 และยอมรับค่าความคลาดเคลื่อนจากการสุ่มตัวอย่างได้ร้อยละ 5 หรือ 0.05 ขนาดของกลุ่มตัวอย่าง จะต้องใช้ขนาดกลุ่มตัวอย่าง 384 คน เพื่อความเหมาะสมและสะดวกในการประเมินผลการวิเคราะห์ข้อมูล จึงใช้ขนาดกลุ่มตัวอย่าง 400 คน ซึ่งถือว่าผ่านเกณฑ์ตามเงื่อนไขที่กำหนด คือ ไม่น้อยกว่า 384 คน ใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างแบบบังเอิญ (Accidental Sampling)

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาข้อมูลในครั้งนี้ คือ แบบสอบถาม ประกอบด้วย 2 ส่วน คือ

ส่วนที่ 1 ข้อมูลเกี่ยวกับปัจจัยส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ เพศ อายุ ระดับการศึกษา สถานภาพ อาชีพ รายได้ต่อเดือน ค่าใช้จ่ายต่อเดือน

ส่วนที่ 2 แบบสอบถามเกี่ยวกับพฤติกรรมกรรมการออมเงิน 5 ด้าน ลักษณะแบบสอบถามเป็นมาตรประเมินแบบลิเคิร์ต (Likert Scale) 5 ระดับ ดังนี้ มากที่สุด = 5, มาก = 4, ปานกลาง = 3, น้อย = 2, น้อยที่สุด = 1

การตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือ

สร้างแบบสอบถามพฤติกรรมกรรมการออมเงินของกลุ่มคนวัยทำงานในจังหวัดปทุมธานี และตรวจสอบเนื้อหาของแบบสอบถามว่าครอบคลุมวัตถุประสงค์หรือไม่ จากนั้นจะนำแบบสอบถามไปให้ผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 2 ท่าน พิจารณาตรวจสอบความเที่ยงตรงและความถูกต้องของเนื้อหา ตลอดจนความชัดเจนและการใช้ภาษาที่เหมาะสมของข้อคำถาม

วัดผลโดยพิจารณาจากคะแนน IOC ดังนี้

1. ข้อคำถามมีคะแนน IOC ตั้งแต่ 0.50 - 1.00 มีค่าความเที่ยงตรงใช้ได้
2. ข้อคำถามมีคะแนน IOC ต่ำกว่า 0.50 ต้องปรับปรุง ยังใช้ไม่ได้

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ดำเนินการตามขั้นตอน ดังต่อไปนี้

1. ผู้วิจัยดำเนินการแจกแบบสอบถามไปยังประชากรกลุ่มเป้าหมายที่กำหนดไว้ โดยใช้วิธีการแจกแบบสอบถามผ่าน Link หรือ QR Code ทางช่องทางออนไลน์ โดยใช้แบบสอบถาม Google Form
2. กรณีผู้ตอบมีข้อสงสัยเกี่ยวกับคำถามหรือต้องการคำอธิบายเพิ่มเติมในส่วนต่าง ๆ ผู้วิจัยจะดำเนินการตอบข้อสงสัยและให้คำอธิบายเพิ่มเติมในส่วนนั้น
3. ผู้วิจัยจะเก็บรวบรวมแบบสอบถามทั้งหมดที่ได้ มาดำเนินการเตรียมสำหรับการวิเคราะห์ข้อมูลต่อไป

การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยทำประมวลผลวิเคราะห์ข้อมูลด้วยเครื่องคอมพิวเตอร์ โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทางคอมพิวเตอร์ (SPSS)

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

1. ค่าเฉลี่ยร้อยละและความถี่ ใช้อธิบายตัวแปรที่มีระดับการวัดเชิงกลุ่ม คือ ปัจจัยส่วนบุคคล ได้แก่ เพศ อายุ ระดับการศึกษา สถานภาพ อาชีพ รายได้ต่อเดือน ค่าใช้จ่ายต่อเดือน

2. ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD) ใช้อธิบายตัวแปรที่มีระดับการวัดเชิงปริมาณ คือ พฤติกรรมการออมเงินของกลุ่มคนวัยทำงานในจังหวัดปทุมธานี ได้แก่ ด้านทัศนคติการออม ด้านความรู้ความเข้าใจการออม ด้านวัตถุประสงค์ในการออม ด้านลักษณะการออม ด้านรูปแบบการออม

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลส่วนที่ 1 การวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับปัจจัยส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม มีผู้ตอบแบบสอบถามทั้งหมด จำนวน 400 คน ส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง จำนวน 278 คน คิดเป็นร้อยละ 69.50 และเพศชาย จำนวน 122 คน คิดเป็นร้อยละ 30.50 ส่วนใหญ่ มีอายุ 25-35 ปี จำนวน 208 คน คิดเป็นร้อยละ 52.00 รองลงมาคือ ต่ำกว่า 25 ปี จำนวน 67 คน คิดเป็นร้อยละ 16.75, 36-45 ปี จำนวน 54 คน คิดเป็นร้อยละ 13.50, 55-60 ปี จำนวน 32 คน คิดเป็นร้อยละ 9.75, 46-55 ปี จำนวน 32 คน คิดเป็นร้อยละ 8.00 ตามลำดับ ส่วนใหญ่ มีการศึกษาระดับปริญญาตรี จำนวน 293 คน คิดเป็นร้อยละ 73.25 รองลงมาคือ ต่ำกว่าปริญญาตรี จำนวน 59 คน คิดเป็นร้อยละ 14.75, สูงกว่าปริญญาตรี จำนวน 48 คน คิดเป็นร้อยละ 12.00 ตามลำดับ ส่วนใหญ่ มีสถานภาพโสด จำนวน 281 คน คิดเป็นร้อยละ 70.25 รองลงมาคือ สมรส จำนวน 101 คน คิดเป็นร้อยละ 25.25, หย่าร้าง/หม้าย/แยกกันอยู่ จำนวน 18 คน คิดเป็นร้อยละ 4.50 ตามลำดับ ส่วนใหญ่ มีอาชีพ พนักงานบริษัทเอกชน/ลูกจ้าง จำนวน 195 คน คิดเป็นร้อยละ 48.75 รองลงมาคือ ข้าราชการ/พนักงานรัฐวิสาหกิจ จำนวน 116 คน คิดเป็นร้อยละ 29.00, ธุรกิจส่วนตัว/ค้าขาย จำนวน 45 คน คิดเป็นร้อยละ 11.25, ประกอบอาชีพอิสระ/รับจ้างทั่วไป จำนวน 44 คน คิดเป็นร้อยละ 11.00 ตามลำดับ ส่วนใหญ่ มีรายได้ต่อเดือน 15,001 - 20,000 บาท จำนวน 117 คน คิดเป็นร้อยละ 29.25 รองลงมาคือ 20,001 - 30,000 บาท จำนวน 93 คน คิดเป็นร้อยละ 23.25, ไม่เกิน 15,000 บาท จำนวน 74 คน คิดเป็นร้อยละ 18.50, 30,001 - 40,000 บาท จำนวน 49 คน คิดเป็นร้อยละ 12.25, 40,000 - 50,000 บาท จำนวน 38 คน คิดเป็นร้อยละ 9.50, มากกว่า 50,000 บาท จำนวน 29 คน คิดเป็นร้อยละ 7.25 ตามลำดับ ส่วนใหญ่ มีค่าใช้จ่ายต่อเดือน ไม่เกิน 15,000 บาท จำนวน 185 คน คิดเป็นร้อยละ 46.25 รองลงมาคือ 15,001 - 20,000 บาท จำนวน 101 คน คิดเป็นร้อยละ 25.25, 20,001 - 30,000 บาท จำนวน 68 คน คิดเป็นร้อยละ 17.00, 30,001 - 40,000 บาท จำนวน 26 คน คิดเป็นร้อยละ 6.50, 40,001 - 50,000 บาท จำนวน 15 คน คิดเป็นร้อยละ 3.75, มากกว่า 50,000 บาท จำนวน 5 คน คิดเป็นร้อยละ 1.25 ตามลำดับ

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลส่วนที่ 1 การวิเคราะห์พฤติกรรมการออมเงินของกลุ่มคนวัยทำงานในจังหวัดปทุมธานี พบว่า พฤติกรรมการออมเงินของกลุ่มคนวัยทำงานในจังหวัดปทุมธานี โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านที่อยู่ในระดับมากที่สุด คือ ด้านทัศนคติการออม และด้านที่อยู่ในระดับมาก คือ ด้านวัตถุประสงค์ในการออม ด้านความรู้ความเข้าใจการออม และด้านลักษณะการออม ตามลำดับ และด้านที่อยู่ในระดับปานกลาง คือ ด้านรูปแบบการออม

สรุปผลการวิจัย

ปัจจัยส่วนบุคคล

การศึกษาเรื่อง พฤติกรรมการออมเงินของกลุ่มคนวัยทำงานในจังหวัดปทุมธานี กลุ่มคนวัยทำงานที่ตอบแบบสอบถามทั้งหมด จำนวน 400 คน ส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง จำนวน 278 คน คิดเป็นร้อยละ 69.50 มีอายุ 25-35 ปี จำนวน 208 คน คิดเป็นร้อยละ 52.00 มีการศึกษาระดับปริญญาตรี จำนวน 293 คน คิดเป็นร้อยละ 73.25 มีสถานภาพโสด จำนวน 281 คน คิดเป็นร้อยละ 70.25 อาชีพ พนักงานบริษัทเอกชน/ลูกจ้าง จำนวน 195 คน คิดเป็นร้อยละ 48.75 มีรายได้ต่อเดือน 15,001 - 20,000 บาท จำนวน 117 คน คิดเป็นร้อยละ 29.25 มีค่าใช้จ่ายต่อเดือน ไม่เกิน 15,000 บาท จำนวน 185 คน คิดเป็นร้อยละ 46.25

พฤติกรรมการออมเงินของกลุ่มคนวัยทำงานในจังหวัดปทุมธานี

พฤติกรรมการออมเงินของกลุ่มคนวัยทำงานในจังหวัดปทุมธานี โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านที่อยู่ในระดับมากที่สุด คือ ด้านทัศนคติการออม และด้านที่อยู่ในระดับมาก คือ ด้านวัตถุประสงค์ในการออม ด้านความรู้ความเข้าใจการออม และด้านลักษณะการออม ตามลำดับ และด้านที่อยู่ในระดับปานกลาง คือ ด้านรูปแบบการออม

อภิปรายผล

การศึกษาวิจัยเรื่อง พฤติกรรมการออมเงินของกลุ่มคนวัยทำงานในจังหวัดปทุมธานี โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ด้านที่อยู่ในระดับมากที่สุด คือ ด้านทัศนคติการออม และด้านที่อยู่ในระดับมาก คือ ด้านวัตถุประสงค์ในการออม ด้านความรู้ความเข้าใจการออม และด้านลักษณะการออม ตามลำดับ และด้านที่อยู่ในระดับปานกลาง คือ ด้านรูปแบบการออม โดยมีประเด็นอภิปรายเพิ่มเติมดังนี้

ด้านทัศนคติการออม

โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ข้อที่มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมากที่สุด คือ การออมเป็นการเตรียมความพร้อมในกรณีฉุกเฉิน เช่น การถูกเลิกจ้างงานอย่างกะทันหันเป็นเหตุให้ไม่มีรายได้ การออมเป็นการเพิ่มความมั่นคงให้กับตัวท่านและครอบครัวของท่านได้ หากเริ่มออมเงินตั้งแต่วัยทำงานถือเป็นการเตรียมความพร้อมสำหรับการเกษียณอายุในอนาคต ตามลำดับ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ กมลวันย์ มีถาวร (2562) ศึกษาเรื่อง ทักษะการออมและรูปแบบการออมของข้าราชการครูกลุ่มเจนอเรชันเอ็กซ์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 9 ผลการศึกษาพบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง อายุระหว่าง 39-44 ปี อายุการทำงานระหว่าง 1-10 ปี สถานภาพสมรส ระดับการศึกษาสูงสุดปริญญาตรี รายได้เฉลี่ยต่อเดือน 15,000-20,000 บาท จำนวนสมาชิกในครอบครัว 3-5 คน เลือกรูปแบบการออมโดยการนำเงินไปฝากธนาคาร ในสัดส่วนที่มากที่สุด มีวัตถุประสงค์การออมเพื่อใช้หลังเกษียณ โดยเริ่มออมเงินตั้งแต่อายุ 21-30 ปี มีการออมเฉลี่ยต่อเดือนอยู่ที่ 500-1,000 บาท มีความถี่ในการออม จำนวน 11-20 ครั้ง/ปี โดยกลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เลือกออมกับธนาคารกรุงไทยมากที่สุด ด้านทักษะการออม ประกอบด้วย ความรู้การออม พฤติกรรมการออม และด้านทัศนคติ

ในการออม ผลการศึกษาพบว่า ความรู้ในการออมและพฤติกรรมการออมของกลุ่มตัวอย่างอยู่ในระดับมาก ส่วนทัศนคติในการออมของกลุ่มตัวอย่างอยู่ในระดับมากที่สุด

ด้านความรู้ความเข้าใจการออม

โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ข้อที่มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมากที่สุด คือ การมีความรู้ความเข้าใจในการออมทำให้ท่านเลือกวิธีการออมที่เหมาะสมกับตัวของท่าน การมีความรู้ความเข้าใจและเห็นถึงความสำคัญของการออมเงินทำให้ท่านใส่ใจกับการออมเงินมากยิ่งขึ้น การมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการออมเงินเป็นข้อดีทำให้การออมเงินมีประสิทธิภาพ ท่านตัดสินใจออมเงินก็ต่อเมื่อท่านมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการออม ตามลำดับ ซึ่งสอดคล้องกับ กับงานวิจัยของ ธนกิจ บุญลือ และเฉลิมพร เย็นเอือก (2561) ศึกษาเรื่องปัจจัยที่ส่งผลต่อความพึงพอใจในการออมเงินของประชาชนในจังหวัดปทุมธานี ผลจากการวิจัยพบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง จำนวน 255 คน (ร้อยละ 63.70) มีอายุ 20-25 ปี จำนวน 123 คน (ร้อยละ 30.80) มีอาชีพ พนักงานเอกชน จำนวน 167 คน (ร้อยละ 41.80) มีสถานภาพโสด จำนวน 256 คน (ร้อยละ 64.00) มีระดับการศึกษาปริญญาตรี จำนวน 231 คน (ร้อยละ 57.80) และมีรายได้เฉลี่ยต่อเดือน 20,000 - 30,000 คน จำนวน 139 คน (ร้อยละ 34.80) ผู้ตอบแบบสอบถามมีความคิดเห็นต่อปัจจัยการออมเงิน โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.95$) โดยเรียงลำดับจากมากไปน้อยในแต่ละด้านดังนี้ ด้านทัศนคติและด้านสถานะเศรษฐกิจ ($\bar{X} = 3.95$) ด้านความรู้ความเข้าใจในการออมเงิน ($\bar{X} = 3.92$) ด้านพฤติกรรมการออม ($\bar{X} = 3.92$) ด้านการรับรู้ข้อมูลการออม ($\bar{X} = 3.61$) และด้านรูปแบบในการออม ($\bar{X} = 3.53$) และความพึงพอใจในการออมอยู่ในระดับมาก ผลการทดสอบสมมติฐานพบว่า ปัจจัยลักษณะทางประชากรศาสตร์ พบว่า เพศ อายุ อาชีพ สถานภาพ และระดับการศึกษาที่แตกต่างกันส่งผลต่อความพึงพอใจในการออมเงินของประชาชนในจังหวัดปทุมธานี ได้แก่ ด้านความรู้ความเข้าใจในการออมเงิน ด้านสถานะเศรษฐกิจ ด้านทัศนคติ และด้านพฤติกรรมการออม มีความสัมพันธ์ต่อความพึงพอใจในการออมเงินของประชาชนในจังหวัดปทุมธานี อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 โดยมีอำนาจในการพยากรณ์ร้อยละ 60.90

ด้านวัตถุประสงค์ในการออม

โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ข้อที่มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมากที่สุด คือ ออมเงินเพื่อสร้างความมั่นคงและเป็นหลักประกันให้กับครอบครัว ออมเงินเพื่อใช้จ่ายในยามฉุกเฉิน เช่น รักษาพยาบาล ยามเจ็บป่วย ออมเงินเพื่อไว้ใช้ในยามเกษียณอายุ ออมเงินเพื่อใช้เป็นแหล่งเงินทุนในอนาคต ตามลำดับ ส่วนข้อที่มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมากที่สุด คือ ออมเงินเพื่อซื้อสินทรัพย์ เช่น ที่ดิน บ้าน รถยนต์ ออมเงินเพื่อใช้สำหรับการลดหย่อนภาษี ตามลำดับ ซึ่งไม่สอดคล้องกับงานวิจัยของ ศิริพร โสมคำภา, อนันธิตรา ดอนบรรเทา, อนุธิดา เพชรพิมูล, คุณัญญา เบญจวรรณ, พิมพ์ผกา วงศ์ทองแก้ว และวรรณพรณ รักษ์ชน (2559) ศึกษาเรื่องปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมการออมของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษา จังหวัดกำแพงเพชร ผลการวิจัยพบว่า มีนักเรียนไม่ออมเงิน จำนวน 330 คน คิดเป็นร้อยละ 78.20 ความคิดเห็นเกี่ยวกับการออมของนักเรียนอยู่ในระดับปานกลาง ค่าเฉลี่ย 3.30 นักเรียนจะออมเงินตามโอกาส คือ มีมากออมมากมีน้อยออมน้อย อยู่ในระดับมาก ค่าเฉลี่ย 3.93 โดยออมเงินกับธนาคารพาณิชย์หรือธนาคารเฉพาะกิจ อยู่ในระดับมาก ค่าเฉลี่ย 4.44 ในอนาคตจะออมเงินด้วยการลงทุนซื้อทองคำเก็บ อยู่ในระดับมาก ค่าเฉลี่ย 3.98 โดยปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการออมของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษามากที่สุด

ได้แก่ พฤติกรรมการออมของครอบครัว อยู่ในระดับมาก ค่าเฉลี่ย 4.02 และภายหลังการเข้าร่วมโครงการ นักเรียนพฤติกรรมการออมสูงขึ้น พบว่า อยู่ในระดับมาก ค่าเฉลี่ย 4.01 วัตถุประสงค์ของการออมของนักเรียน มีระดับความคิดเห็นอยู่ในระดับปานกลาง ค่าเฉลี่ย 3.33

ด้านลักษณะการออม

โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ข้อที่มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก คือ หากมีรายได้ที่เพิ่มมากขึ้น จะออมเงินเพิ่มขึ้น ออมเงินจากรายได้เป็นประจำ สม่ำเสมอ ทุกเดือน มีการแบ่งสัดส่วนวงเงินออมที่แน่นอนในแต่ละเดือน เมื่อมีรายได้จะออมเงินก่อนนำเงินไปใช้จ่ายเสมอ ตามลำดับ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ญภัทรา ญรัภเกียรติกุล (2562) ศึกษาเรื่อง สภาพการออมของประชาชนเพื่อการเตรียมความพร้อมก่อนวัยสูงอายุ ผลการศึกษา พบว่า 1) สภาพการออมของประชาชนเพื่อเตรียมความพร้อมก่อนวัยผู้สูงอายุในภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุด คือ การมีความรู้เกี่ยวกับทักษะอาชีพที่เหมาะสมกับวัยผู้สูงอายุ รองลงมาคือ ด้านการบริหารการเงินในครอบครัว และด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด คือ การมีความรู้เรื่องการออมเพื่อหารายได้เพิ่มเติม 2) สภาพการจัดการการออมในภาพรวม พบว่า อยู่ในระดับมาก ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุด คือ ด้านรายได้และรายจ่าย รองลงมา คือ ด้านการตระหนักถึงความสำคัญของการออม และด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ด้านสวัสดิการ และ 3) ปัจจัยด้านสถานการณ์และลักษณะการออม ทศนคติและพฤติกรรมอิทธิพลต่อสภาพการออมของประชาชนเพื่อเตรียมความพร้อมก่อนวัยผู้สูงอายุ โดยผลการศึกษาระดับปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการจัดการออม ด้านสถานการณ์และลักษณะการออม พบว่า ภาพรวมระดับสภาพการจัดการการออมด้านสถานการณ์และลักษณะการออมอยู่ในระดับมาก

ด้านรูปแบบการออม

โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ข้อที่มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก คือ ออมเงินโดยการนำเงินไปฝากธนาคาร ส่วนข้อที่มีความคิดเห็นอยู่ในระดับปานกลาง คือ ออมเงินผ่านกองทุนสำรองเลี้ยงชีพหรือกองทุนบำเหน็จบำนาญข้าราชการ ออมเงินด้วยการลงทุนในสังหาริมทรัพย์หรืออสังหาริมทรัพย์ ออมเงินด้วยการทำประกันชีวิตแบบสะสมทรัพย์ ออมเงินโดยการซื้อสลากออมสินพิเศษหรือซื้อพันธบัตรรัฐบาล ออมเงินโดยถือเงินเป็นเงินสด ตามลำดับ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ณัฏกร อิทธิรัตนโชติ (2564) ศึกษาเรื่อง พฤติกรรมการออมของบุคลากรสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน ผลการวิเคราะห์พฤติกรรมการออมของบุคลากรสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน โดยภาพรวมมีระดับความคิดเห็นอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า พฤติกรรมการออมของบุคลากรสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน ด้านพฤติกรรมการออมเงิน และด้านวัตถุประสงค์ในการออมเงิน มีระดับความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก ตามลำดับ ส่วนด้านรูปแบบในการออมเงิน และด้านบุคคลที่มีส่วนในการตัดสินใจในการออมเงิน มีระดับความคิดเห็นอยู่ในระดับปานกลาง ตามลำดับ

ข้อเสนอแนะจากผลการวิจัย

จากผลการศึกษาเรื่อง พฤติกรรมการออมเงินของกลุ่มคนวัยทำงานในจังหวัดปทุมธานี สามารถสรุปข้อเสนอแนะจากผลการวิจัย ดังนี้

1. ด้านทัศนคติการออม

สิ่งที่ต้องปรับปรุง คือ การออมเป็นการเตรียมความพร้อมในกรณีฉุกเฉิน เช่น การถูกเลิกจ้างงานอย่างกะทันหันเป็นเหตุให้ไม่มีรายได้ ภาครัฐควรมีมาตรการผลักดันให้ประชาชนมีการปรับเปลี่ยนทัศนคติการออม ซึ่งอาจจะมีการออกผลิตภัณฑ์เกี่ยวกับการออมรูปแบบใหม่ ๆ โดยเฉพาะผลิตภัณฑ์การออมแบบระยะยาว เพื่อจูงใจให้ประชาชนมีการออมเงินเพิ่มมากขึ้น ซึ่งจะทำให้มีเงินใช้ในยามฉุกเฉินได้, การออมเป็นการเพิ่มความมั่นคงให้กับตัวท่านและครอบครัวของท่านได้ ภาครัฐควรส่งเสริมให้มีการวางแผนการออมตั้งแต่การเริ่มต้นทำงาน ไม่ว่าจะเป็นมาตรการจูงใจ เช่น สิทธิในการหักลดหย่อนภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาผ่านการซื้อกองทุนต่าง ๆ รวมถึงอาจจะมีมาตรการออมเชิงบังคับในลักษณะกองทุนสำรองเลี้ยงชีพหรือการจ่ายเงินประกันสุขภาพของกองทุนประกันสังคม, หากเริ่มออมเงินตั้งแต่วัยทำงานถือเป็นการเตรียมความพร้อมสำหรับการเกษียณอายุในอนาคต องค์กรควรส่งเสริมและสนับสนุนให้มีการจัดกิจกรรมการเตรียมความพร้อมสำหรับการเกษียณอายุ เพื่อให้บุคลากรเห็นถึงความสำคัญของการเตรียมพร้อมสำหรับเกษียณอายุตั้งแต่นั้น ๆ

2. ด้านความรู้ความเข้าใจการออม

สิ่งที่ต้องปรับปรุง คือ การมีความรู้ความเข้าใจในการออมทำให้ท่านเลือกวิธีการออมที่เหมาะสมกับตัวของท่าน หน่วยงานงานที่เกี่ยวข้องหรือสถาบันการเงิน ควรมีการประชาสัมพันธ์สร้างการรับรู้ ความเข้าใจในการออม รวมถึงวิธีการออมในรูปแบบต่าง ๆ เพื่อเป็นการเพิ่มทางเลือกในการออมให้กับผู้ออม, การมีความรู้ความเข้าใจและเห็นถึงความสำคัญของการออมเงินทำให้ท่านใส่ใจกับการออมเงินมากยิ่งขึ้น จัดทำสื่อประชาสัมพันธ์ในรูปแบบที่ไม่น่าเบื่อ เช่น หนังสือเกี่ยวกับความสำคัญของการออมเงิน เพื่อเป็นแรงกระตุ้นที่จะผลักดันให้ผู้ที่ได้รับชม สนใจและใส่ใจกับการออมเงินมากขึ้น, การมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการออมเงินเป็นอย่างดีทำให้การออมเงินมีประสิทธิภาพ หน่วยงานภาครัฐ ภาคเอกชน และสถาบันการเงิน ควรมีหลักสูตรอบรม เช่น โครงการอบรมความรู้ด้านการออม เพื่อเป็นการเพิ่มพูนความรู้ความเข้าใจในการออมให้มากขึ้น ที่จะส่งผลให้ผู้ออมมีประสิทธิภาพในการออมเงินที่ดีขึ้น โดยอาจจะมุ่งเน้นไปที่กลุ่มคนวัยทำงาน

3. ด้านวัตถุประสงค์ในการออม

สิ่งที่ต้องปรับปรุง คือ ออมเงินเพื่อสร้างความมั่นคงและเป็นหลักประกันให้กับครอบครัว สถาบันการเงิน ออกแบบผลิตภัณฑ์การออมแบบระยะยาว เช่น บัญชีเงินฝากประจำแบบขั้นบันได โดยจ่ายดอกเบี้ยเพิ่มขึ้นเรื่อย ๆ ตามระยะเวลาการฝากเงิน, ออมเงินเพื่อใช้จ่ายในยามฉุกเฉิน เช่น รักษาพยาบาลยามเจ็บป่วย สถาบันการเงินมีผลิตภัณฑ์ทางการเงินเพื่อเป็นทางเลือกสำหรับผู้ออมเงินเพื่อสุขภาพ โดยอาจจะเป็นบัญชีเงินฝากแบบมีประกันชีวิต, ออมเงินเพื่อไว้ใช้ในยามเกษียณอายุ ภาครัฐควรมีการกำหนดนโยบายหรือแผนรณรงค์สร้างนิสัยการออมให้กับประชาชน และกำหนดสวัสดิการเข้าถึงกลุ่มคนที่ไม่มีเงินบำนาญ บำนาญ ในยามเกษียณอายุ

4. ด้านลักษณะการออม

สิ่งที่ต้องปรับปรุง คือ หากมีรายได้ที่เพิ่มมากขึ้น จะออมเงินเพิ่มขึ้น ภาครัฐควรมีการส่งเสริม สนับสนุน ให้มีโครงการฝึกอบรมเพื่อให้เกิดอาชีพอื่นเสริมแก่ประชากร เพื่อที่หากประชากรมีรายได้เพิ่มมากขึ้น ก็จะได้มีเงินออมเพิ่มมากขึ้นตามไปด้วย, ออมเงินจากรายได้เป็นประจำ สม่ำเสมอ ทุกเดือน เปิดบัญชีฝากประจำกับสถาบันการเงิน แล้วแจ้งความจำนงค์ให้มีการตัดยอดจากบัญชีเงินเดือน และนำเข้าฝากบัญชีฝากประจำที่เปิดไว้โดยอัตโนมัติ, มีการแบ่งสัดส่วนวงเงินออมที่แน่นอนในแต่ละเดือน ให้แอปพลิเคชันช่วยในการบริหารเงินออม โดยแอปพลิเคชันสามารถวางแผนการใช้จ่ายรายวันในแต่ละเดือน บันทึกรายรับ-รายจ่ายที่กำหนดงบประมาณได้ ถ้ามีการใช้เงินเกินงบประมาณที่กำหนดในแอปก็จะแจ้งเตือนว่า มีการใช้เงินเกินงบประมาณต่อวันหรือต่อเดือน

5. ด้านรูปแบบการออม

สิ่งที่ต้องปรับปรุง คือ ออมเงินโดยการนำเงินไปฝากธนาคารสถาบันการเงินประชาสัมพันธ์ โฆษณาผ่านสื่อต่าง ๆ เกี่ยวกับผลิตภัณฑ์ทางการเงิน เพื่อให้ผู้บริโภคทราบข้อมูลและผลตอบแทนที่จะได้รับหากเลือกออมเงินกับสถาบันการเงิน, ออมเงินผ่านกองทุนสำรองเลี้ยงชีพหรือกองทุนบำเหน็จบำนาญข้าราชการ หน่วยงานที่เกี่ยวข้องมีการประชาสัมพันธ์ให้บุคลากรรับทราบข้อมูลการออมเงินในรูปแบบกองทุนสำรองเลี้ยงชีพหรือกองทุนบำเหน็จบำนาญข้าราชการมากยิ่งขึ้น โดยมุ่งเน้นไปที่กลุ่มคนวัยทำงาน เพื่อให้กลุ่มคนวัยทำงานเห็นถึงผลตอบแทนที่จะได้รับในการออมเงินรูปแบบนี้ และสนใจในการออมเงินรูปแบบนี้มากขึ้น, ออมเงินด้วยการลงทุนในสังหาริมทรัพย์หรืออสังหาริมทรัพย์ ภาครัฐหรือสถาบันการเงิน มีการจัดกิจกรรมให้ความรู้และแลกเปลี่ยนเรียนรู้แก่กลุ่มคนวัยทำงานเกี่ยวกับการออมที่ลงทุนในสังหาริมทรัพย์หรืออสังหาริมทรัพย์ เพื่อให้กลุ่มผู้ออมดังกล่าวนำข้อมูลไปใช้ให้เกิดประโยชน์ และกระตุ้นการออมของผู้ออมต่อไป

ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรมีการศึกษาตัวแปรอื่น ๆ เพิ่มเติมที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมออมเงิน เพื่อให้ได้ข้อมูลที่รอบด้านมากยิ่งขึ้น
2. การวิจัยครั้งนี้มีการกำหนดขอบเขตการวิจัยเฉพาะกลุ่มคนวัยทำงานในจังหวัดปทุมธานี จึงควรขยายขอบเขตของประชากรในการวิจัยครั้งต่อไป เพื่อที่จะได้สามารถศึกษาประชากรที่กว้างมากขึ้น
3. การวิจัยครั้งนี้เป็นการศึกษาพฤติกรรมออมเงินเพียงอย่างเดียว หากมีการศึกษาเพิ่มเติมต่อไป ควรมีการศึกษาเกี่ยวกับพฤติกรรมการใช้จ่ายเงินร่วมด้วย เพื่อเปรียบเทียบความสัมพันธ์ระหว่างพฤติกรรมการออมเงินกับพฤติกรรมการใช้จ่ายของกลุ่มคนวัยทำงาน

เอกสารอ้างอิง

- กมลวันชัย มีถาวร. (2562). ทักษะการออมและรูปแบบการออมของข้าราชการครูกลุ่มเจนเอเรชั่นเอ็กซ์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 9. วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการจัดการภาครัฐและภาคเอกชน. มหาวิทยาลัยศิลปากร
- ญภัทรา ภูรภัทเกียรติกุล. (2562). สภาวะการออมของประชาชนเพื่อเตรียมความพร้อมก่อนวัยผู้สูงอายุ. สารนิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารจัดการองค์การ, มหาวิทยาลัยเกริก

- ณัชร อธิรัตน์โชติ. (2564). พฤติกรรมการออมของบุคลากรสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน. การค้นคว้าอิสระ
บริหารธุรกิจมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยรามคำแหง
- ธนกิจ บุญลือและเฉลิมพร เข็นเยือก. (2561). ปัจจัยที่ส่งผลต่อความพึงพอใจในการออมเงินของประชาชนใน
จังหวัดปทุมธานี. รายงานการประชุมนำเสนอผลงานวิจัยระดับบัณฑิตศึกษา, บัณฑิตวิทยาลัยมหาวิทยาลัย
รังสิต, 528-539
- พจนานุกรม ฉบับราชบัณฑิตยสถาน. (2554). ความหมายของการออม. สืบค้น 1 มีนาคม 2565 จาก <https://dictionary.orst.go.th/>
- ลักขณา สรวิวัฒน์. (2544). จิตวิทยาในชีวิตประจำวัน. กรุงเทพมหานคร: โอเดียนสโตร์
- ศิริพร โสมคำภา, อนันธิตรา ดอนบรรเทา, อนุธิดา เพชรพิมูล, คุณัญญา เบญจวรรณ, พิมพัสกา วงศ์ทองแก้ว
และวรรณพรรณ รักษ์ชน. (2559). ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมการออมของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษา
จังหวัดกำแพงเพชร. รายงานสืบเนื่องการประชุมวิชาการระดับชาติ สถาบันวิจัยและพัฒนา มหาวิทยาลัย
ราชภัฏกำแพงเพชร ครั้งที่ 3 (252 - 261). กำแพงเพชร: มหาวิทยาลัยราชภัฏกำแพงเพชร.
- ศูนย์คุ้มครองผู้ใช้บริการทางการเงิน ธนาคารแห่งประเทศไทย.(ม.ป.ป.). การออม. สืบค้น 1 มีนาคม 2565 จาก
<https://www.1213.or.th/th/moneymgt/save/Pages/save.aspx>
- สมโภชน์ ธนาภูภัทร. (2539). การวิเคราะห์นโยบายของรัฐในการระดมเงินออมเพื่อการพัฒนาประเทศและ
แนวโน้มการออมเงินของประชาชนในหน่วยลงทุนของกองทุนรวม. วิทยานิพนธ์รัฐศาสตรมหาบัณฑิต
สาขาบริหารรัฐกิจ, มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์
- สุพพดา ปิยะเกตุ (2546). การเงินส่วนบุคคล. กรุงเทพมหานคร: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
- Cochran, W. G. (1953). Sampling techniques. New York: John Wiley & Sons. Inc.